

शक्ति p. p. 1 Doubted, suspected, feared. -2 Suspicious, suspecting, distrustful. -3 Uncertain, doubtful. -4 Fearful, apprehensive, alarmed; शक्तिविष्टः Pt. 1. 197. -5 Weak, unsteady; (see शब्दक्). -Comp. -चित्त, -मनस् a. 1 timid, faint-hearted. -2 suspicious, distrustful. -3 doubtful. -वर्णः a thief.

शक्तिन् a. 1 Doubting, suspecting, fearing, believing (at the end of comp.); तदुपावर्तनशक्ति मे मनः R. 8. 53; अतिस्नेहः पापशङ्का S. 4. -2 Full of danger; तस्मादभ्युपते-रिवावनिपते: सेवा सदा शक्तिनी Subhāś.

शक्तुर् a. Fearful, frightful.

शङ्कः A draught-ox.

शंकर a. (-रा-री f.) [शं सुखं करोति कृ-अच्] Conferring happiness or prosperity, auspicious, propitious; भीता: शितशराभीता: शंकरं तत्र शकरम् (मेनिरे) Ki. 15. 31. -रः 1 N. of Śiva. -2 N. of a celebrated teacher and author (शंकराचार्य). -री 1 N. of Pārvatī, wife of Śiva. -2 Bengal madder. -3 The Śami tree. -Comp. -आचार्यः N. of a celebrated teacher of Vedānta philosophy and reviver of Brāhmaṇism. -आवासः 1 the Kailāsa. -2 camphor. -ग्रियः the francoline partridge. -शुक्रम् quick-silver.

शङ्कुः [शब्दक्-उण् Un. 1. 36] 1 A dart, spear, spike, javelin, dagger; oft. at the end of comp.; शोकशब्दकुः 'the dart of grief', i. e. sharp or poignant grief; तथैव तीव्रो हृदि शोकशब्दकुर्मर्माणि कृत्तन्तपि किं न सोऽः U. 3. 35.; R. 8. 93; Ki. 16. 15. -2 A stake, pillar, post, pale; महालुहयः सैन्धवः पडवीशशब्दकुर्म संवृहत् Bri. Up. 6. 1. 13; निखातशब्दकुसंबद्धसैन्धवश्रेणिसंयुतम् Siva B. 20. 53. -3 A nail, pin, peg; बभूयः सप्त दुर्वर्षः खादिरैः शब्दकुभिंश्चिताः Mb. 3. 284. 3; अयः शब्दकुचितां रक्षः शतप्रीमय शत्रवे (अक्षिपत्र) R. 12. 95. -4 The sharp head or point of an arrow, barb; Dk. 1. 1. -5 The trunk (of a lopped tree), stump, pollard. -6 The pin of a dial. -7 A measure of twelve fingers. -8 A measuring-rod. -9 The sine of altitude (in astr.). -10 Ten billions. -11 The fibres of a leaf; यथा शब्दकुना सर्वाणि पर्णानि संतुण्णानि Ch. Up. 2. 23. 3. -12 An ant-hill. -13 The penis. -14 The skate-fish. -15 A demon. -16 Poison. -17 Sin; crime. -18 An aquatic animal, particularly, a goose. -19 N. of Śiva. -20 The Śala tree. -21 A kind of perfume (नखी). -22 N. of Kāma, the god of love. -Comp. -कर्ण a. spike-eared; महावृक्षगलस्कन्धः शब्दकर्णे विभीषणः Mb. 1. 152. 4. (-र्णः) an ass. -च्छाया the shadow of a gnomon. -जीवा (in astr.) the gnomon sine. -तस्मः, -वृक्षः the Śala tree. -धानम् a hole for a pin. -पुच्छम् the sting (of a bee etc.). -फला, -फलिका the Śami tree. -मुखः 1 a crocodile. -2 a kind of leech. -मूली the 15th day of the light half of मार्गशीर्ष.

शब्दकव्यम् Anything fit for a stake (as wood &c.)

शब्दकुचिः, **शब्दकोचः**, (-चिः) A skate-fish.

शब्दकुला [शब्दक्-उल्लू Un. 1. 93] 1 A kind of knife or lancet. -2 A pair of scissors. -Comp. -खण्डः a piece cut off with a pair of scissors.

शब्दखः, -इखम् [शम्-ख Un. 1. 102] 1 The conch-shell, a shell; न शेतभावमुज्ज्ञति शब्दखः शिखिभुक्तमुक्तोऽपि Pt. 4. 110; शब्दखान् दध्मुः पृथक् पृथक् Bg. 1. 18. -2 The bone on the forehead; शब्दखान्तरयोति विलोचनं यत् Ku. 7. 33; Rām. 6. 48. 10. -3 The temporal bone. -4 The part between the tusks of an elephant. -5 A hundred billions. -6 A military drum or other martial instrument. -7 A kind of perfume (नखी). -8 One of the nine treasures of Kubera. -9 N. of a demon slain by Viṣṇu. -10 N. of the author of a Smṛiti (mentioned in conjunction with लिखित q. v.). -11 A bracelet (made of conch-shell); अवग्रन्त्या: प्रकोष्ठस्थाश्वकुः शब्दखः स्वनं महत् Bhāg. 11. 9. 6. -Comp. -अन्तरम् the forehead. -आर्वतः 1 the convolution of a shell. -2 a kind of fistula in the rectum. -उदकम् the water poured into a conch-shell. -कारः, -कारकः a shell-cutter described as a kind of mixed caste. -क्षीरम् an impossibility; cf. खपुष्प. -चरी, -चर्ची a mark made with sandal (on the forehead). -चूर्णम् powder produced from shells. -जः a large pearl (of the shape of a pigeon's egg). -द्रावः, -द्रावकः a solvent for dissolving shells. -द्राविन् Rūmex Vesicarius (आम्ल-वेतस्, Mar. चुका). -धमः, -धमा m. a shell-blower, conch-blower; शब्दखस्य तु प्रहणेन शब्दखधमस्य वा शब्दो गृहीतः Bri. Up. 2. 4. 8. -ध्वानिः the sound of a conch (sometimes, but erroneously, used to denote a cry of alarm or despair). -नखः a kind of aquatic animal, snail; लम्मः शब्दखनखैः Mb. 13. 50. 20. -पालः 1 an epithet of the sun. -2 a kind of sweetmeat (Mar. शंकरपाल). -3 a kind of snake. -प्रस्थः a spot on the moon. -भृत् m. an epithet of Viṣṇu. -मुखः an alligator. -मुक्ता the mother of pearls. -लिखितः a righteous or just king. (-dual) N. of two writers of Smṛitis. -चलयः a shell-bracelet. -वेला the hour at which the conch is blown; यथा शब्दखवेलायामागन्तव्यमिति यस्मिन्नपि प्रामे शब्दखो नाधायते तस्मिन्नपि स तथाकालेऽस्तीति न आगमनं परिहास्यते SB. on MS. 6. 4. 42. -स्वनः the sound of a conch.

शब्दखकः, -कम् A conch-shell. -कः 1 A disease of the head. -2 The temporal bone. -कम् A bracelet (made of conch-shell); प्रचलत्कलापिकलशब्दखस्वना Si. 13. 41.

शब्दखनकः, (-खः) A small conch or shell.

शब्दखिन् m. 1 The ocean. -2 An epithet of Viṣṇu. -3 A conch-blower. -4 A worker in shells.

शब्दखिनी 1 A woman of one of the four classes into which writers on erotic science divide women; the Ratimāñjari thus describes her:— दीर्घातिदीर्घनयना वर-सुन्दरी या कामोपभोगरसिका गुणशीलयुक्ता । रेखात्रयेण च विभूषित-कण्ठदेशा सम्भोगकेलिरसिका किल शब्दखिनी सा ॥ cf. चित्रीणी, हस्तिनी,